

Protokół posiedzenia
Komisji Edukacji, Kultury i Sportu
Rady Miasta Gliwice kadencji 2018-2023
w dniu 30 sierpnia 2022 r., godz. 15.30

Przewodnicząca Komisji Krystyna Sowa otworzyła posiedzenie Komisji, powitała gościa oraz radnych i zaproponowała przyjęcie następującego porządku obrad:

1) Sieć szkół ponadpodstawowych w Gliwicach, w zakresie działań organizacyjnych, analizy wyników rekrutacji, preferencji i możliwości w jednorodnym systemie szkolnym.

2) Sprawy bieżące.

Nie zgłoszono uwag do zaproponowanego porządku obrad.

W posiedzeniu udział wzięli Naczelnik Wydziału Edukacji Mariusz Kucharz.

Ad 1) Sieć szkół ponadpodstawowych w Gliwicach, w zakresie działań organizacyjnych, analizy wyników rekrutacji, preferencji i możliwości w jednorodnym systemie szkolnym.

Naczelnik Wydziału Edukacji Mariusz Kucharz przekazał, że aktualnie miasto zmagają się z wyzwaniami organizacyjnymi w oświacie, związanymi z podjętymi przez rząd w poprzednich latach decyzjami, dotyczącymi obowiązku szkolnego sześciolatków oraz likwidacją gimnazjów. W 2022 r. liczba kandydatów do klas pierwszych w szkołach ponadpodstawowych znacząco przekroczyła w Gliwicach 2 tys. Wprawdzie zauważalna jest stabilizacja w obszarze lokalowym sieci szkół ponadpodstawowych, gdyż uczniowie gimnazjalni ostatecznie opuścili już zajmowane budynki, które 2-3 lata temu były nasycone uczniami, ale dyrektorzy szkół ponownie stanęli przed wyzwaniem organizacyjnym, związanym z zasobami kadrowymi. W 2022 r. kandydatów (z dwóch roczników) do szkół ponadpodstawowych jest o ponad 400 więcej niż w roku poprzednim. Dodatkowo do gliwickich szkół aplikują także dzieci z gliwickiego powiatu, a także innych miast. W momencie uruchomienia rekrutacji, pula wolnych miejsc bardzo szybko się zmniejszała. Powyższe wyzwania po raz kolejny świadczą o tym, o czym wielokrotnie jako samorządy mówimy, że polityka państwa w zakresie zmian w systemie oświaty powinna być długodystansowa, obejmując przynajmniej 8 do 10 lat. Wtedy samorządy nie będą borykać się z problemami. W 2024 r. spodziewany jest z kolei gwałtowny spadek absolwentów szkół podstawowych. Aby móc utrzymać obecnie uruchomione kierunki, szkoły ponadpodstawowe będą musiały uruchamiać w niejednym przypadku po jednym oddziale. Efektem pozytywnym zmian jest zjawisko nasycenia szkół różnego typu, w zależności od wyników egzaminów. Najlepsi uczniowie trafiają do najlepszych szkół, a ci ze słabszymi wynikami do szkół branżowych. W 2022 r. pierwszy raz szkoły branżowe bez problemów zapełniły wolne miejsca, aplikowali do nich uczniowie, którzy nie dostali się do liceów i techników.

W dniu 20 czerwca 2022 r. było już wiadomo, ilu uczniów aplikuje do gliwickich szkół. Liczba miejsc to ponad 2 tys. W systemie odnotowano 3587 chętnych (nazwisk), a absolwentów gliwickich szkół podstawowych było 2022. Wzorem lat ubiegłych uwzględniono także miejsca w szkołach niepublicznych. Łącznie przygotowano 85 oddziałów. Liczba ta jest ważna, gdyż liczba uczniów w poszczególnych oddziałach może być różna. Przeciętnie wynosi ona 30. Warto zauważyć, że do gliwickich szkół aplikują również uczniowie z innych miast, np. Chorzowa, Rudy Śląskiej czy Tarnowskich Gór. Przez cały okres rekrutacji, dyrektor szkoły mógł wnioskować o zamknięcie danego oddziału czy też uruchomienie nowego, jeżeli liczba chętnych była duża.

Ostatecznie w naszym mieście uruchomiono 90 oddziałów; 42 w liceach ogólnokształcących, 35 w technicach i 13 w szkołach branżowych. Proporcje oddziałów

w gliwickich liceach wyglądają następująco: I Liceum Ogólnokształcące – 6 oddziałów, II Liceum Ogólnokształcące – 7 oddziałów, III Liceum Ogólnokształcące – 4 oddziały, IV Liceum Ogólnokształcące – 6 oddziałów, V Liceum Ogólnokształcące – 7 oddziałów, VI Liceum Ogólnokształcące – nie utworzono oddziałów (w procesie rekrutacji zgłosiły się dwie osoby), VII Liceum Ogólnokształcące – 5 oddziałów, VIII Liceum Ogólnokształcące – 6 oddziałów, X Liceum Ogólnokształcące – nie uruchomiono oddziałów (w procesie rekrutacji aplikację złożyły cztery osoby), XI Liceum Ogólnokształcące – 1 oddział (sportowy). Do dnia 21 lipca 2022 r. szkoły dysponowały 2687 miejscami, w procesie likwidacji i tworzenia nowych oddziałów liczba ta zmniejszyła się do 2429 miejsc. W sierpniu rozpoczęła się rekrutacja uzupełniająca, gdyż w pierwszym etapie do wybranych szkół nie dostało się ok. 100 dzieci, przy czym wolnych miejsc sumarycznie we wszystkich szkołach pozostało 200. W rekrutacji uzupełniającej udział wzięło również wiele dzieci pochodzących z Ukrainy, które przyjmowane były w miarę wolnych miejsc z uwzględnieniem swoich kompetencji. Liczba uruchomionych oddziałów w gliwickich technikach rozkłada się następująco: Zespół Szkół Techniczno-Informatycznych – 3 oddziały, Górnośląskie Centrum Edukacyjne – 5 oddziałów, Zespół Szkół Łączności – 7 oddziałów, Zespół Szkół Ceramiczno-Budowlanych – 4 oddziały, Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 – 7 oddziałów, Zespół Szkół Samochodowych – 3 oddziały, Zespół Szkół Specjalnych – 4 oddziały, Zespół Szkół Ekonomiczno-Technicznych – 5 oddziałów. W szkołach branżowych uruchomiono: Górnośląskie Centrum Edukacyjne – 6 oddziałów, Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 – 3 oddziały, Zespół Szkół Samochodowych – 2 oddziały, Zespół Szkół Specjalnych – 2 oddziały, Zespół Szkół Łączności – 1 oddział.

Przewodnicząca Komisji Krystyna Sowa przypomniała, że aktualnie w procesie rekrutacji można wybrać trzy szkoły oraz zapytała, czy możliwe jest wskazanie większej liczby szkół, np. czterech lub pięciu.

Naczelnik Wydziału Edukacji Mariusz Kucharz odpowiedział, że zgodnie z przepisami jest to możliwe.

Przewodnicząca Komisji Krystyna Sowa zapytała, czy możliwe jest, aby w procesie przyszłorocznej rekrutacji nie ograniczać wyboru do trzech szkół, a także, jakie są proporcje liczby dzieci z Gliwic i spoza, które nie dostały się do gliwickich szkół ponadpodstawowych.

Naczelnik Wydziału Edukacji Mariusz Kucharz odpowiedział, że na ponad 2200 kandydatów, tylko ok. 40 dzieci z Gliwic nie dostało się do żadnej gliwickiej szkoły. W zakresie możliwości wyboru większej liczby szkół, to taka opcja bardzo utrudnia ostatni dzień symulacji w trakcie rekrutacji. Ponadto należy pamiętać, że dzieci zdecydowanie nie wybierają kierunku edukacji, tylko szkołę. Potwierdza to sytuacja w III i VII Liceum Ogólnokształcącym. Szkoły te, pomimo wolnych miejsc, nie nasyciły się uczniami. Taka możliwość – wskazanie większej liczby szkół niż 3 - nie poprawi raczej jakości rekrutacji. Większy nacisk powinien zostać położony na pracę doradców zawodowych w szkołach podstawowych. Młodzieży – ale i rodzicom - potrzebne jest wsparcie.

Przewodnicząca Komisji Krystyna Sowa poprosiła jednak o rozważenie możliwości zwiększenia liczby wybranych szkół do czterech. Im więcej możliwości wyboru, tym większa szansa, że dziecko dostanie się do szkoły, o której myśli. Warto także zaplanować akcję edukacyjną, szkolenia, które zwiększą świadomość rodziców, poszerzą ich wiedzę i kompetencje. **Przewodnicząca Komisji Krystyna Sowa** zwróciła się z prośbą o rozważenie możliwości rozpoczęcia działań edukacyjnych ukierunkowanych na zwiększenie wiedzy w zakresie procesu składania dokumentów rekrutacyjnych do szkół ponadpodstawowych.

Naczelnik Wydziału Edukacji Mariusz Kucharz dodał, że cechą systemu wspomagającego rekrutację jest, że skupia się on na liczbie punktów. Do wiodących gliwickich liceów aplikowali uczniowie, którzy uzyskali 140-160 punktów. Gdy się nie dostali do szkół z pierwszego priorytetu, to system „przerzucał” ich do drugiego lub trzeciego. Trzeba więc było wybrać szkołę, do której miało się realne szanse dostać, uwzględniając swoje możliwości, wyniki na świadectwie, liczbę punktów. Jeżeli zwiększy się liczbę szkół, które można wybrać, to nawet do liceów będą aplikować uczniowie, którzy osiągnęli 30-40

punktów i w pierwszym etapie mogą się do nich dostać. Dyrektor nie ma prawa odmówić takiemu uczniowi udziału w procesie rekrutacji. Jeżeli system go zakwalifikuje, to pojawia się pytanie, w jaki sposób poradzi sobie w tej szkole. Lepszą drogą jest udział w rekrutacji uzupełniającej, gdyż wtedy pojawia się taki element, jak np. rozmowa kwalifikacyjna.

Radny Adam Michczyński przekazał, że zgadza się z Naczelnikiem Wydziału Edukacji, że nie powinno się zwiększać liczby szkół, które można wybrać. Takie rozszerzenie niewiele zmieni, wybór trzech szkół wydaje się być wystarczający, a lepszą drogą jest udział w rekrutacji uzupełniającej.

Przewodnicząca Komisji Krystyna Sowa zapytała, czy członkowie Komisji są za zwróceniem się do Prezydenta Miasta z prośbą o rozważenie możliwości rozpoczęcia działań edukacyjnych ukierunkowanych na zwiększenie wiedzy w zakresie procesu składania dokumentów rekrutacyjnych do szkół ponadpodstawowych.

Wynik głosowania: **7 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się**. Komisja podjęła decyzję o zwróceniu się z ww. prośbą do Prezydenta Miasta.

Przewodnicząca Komisji Krystyna Sowa poprosiła Naczelnika Wydziału Edukacji o przekazanie prośby Komisji Edukacji, Kultury i Sportu do Zastępcy Prezydenta Miasta Ewy Weber.

Radna Agnieszka Filipkowska zapytała o młodzież pochodzącą z Ukrainy, w poprzednim semestrze nie wszyscy uczęszczali do gliwickich szkół, gdyż odbywała się nauka zdalna na Ukrainie oraz zapytała, jak aktualnie wygląda sytuacja, czy uczniowie wolą naukę stacjonarną w polskich szkołach, czy zdalną z Ukrainy.

Naczelnik Wydziału Edukacji Mariusz Kucharz odpowiedział, że taką informację będzie mógł przekazać na początku września, gdyż wtedy przeprowadzone zostanie wprowadzenie danych uczniów do systemu. W poprzednim semestrze sytuacja była trudna, gdyż dzieci otrzymywały numer PESEL, zapisywały się do polskich szkół i jednocześnie kontynuowały naukę zdalną na Ukrainie. Nie ma możliwości zweryfikowania tych danych, gdyż strona polska nie ma dostępu do ukraińskiego systemu edukacji.

Radna Katarzyna Kuczyńska-Budka zapytała, ile w Gliwicach zostało utworzonych klas ukraińskich.

Naczelnik Wydziału Edukacji Mariusz Kucharz odpowiedział, że nie jest zwolennikiem tworzenia klas przygotowawczych, bo o takie zapewne chodzi, gdyż nie zachęcają do asymilacji. Pojawiają się także postawy roszczeniowe wśród rodziców, nieadekwatne do zaangażowania we wsparcie swoich dzieci w zakresie kształcenia.

Radny Adam Michczyński zauważył, że być może sytuacja w poprzednim semestrze wynikała z przekonania o powrocie na Ukrainę, stąd uczniowie chcieli kontynuować naukę w ojczystym kraju. Teraz dopiero widać, że sytuacja taka może szybko nie nastąpić.

Naczelnik Wydziału Edukacji Mariusz Kucharz dodał, że owszem, ale to i tak nie daje jednak pewności, że uczniowie nie będą kontynuować nauki zdalnej na Ukrainie, korzystając jednocześnie ze statusu ucznia naszej szkoły, tylko na podstawie otrzymanego numeru pesel.

Przewodnicząca Komisji Krystyna Sowa zapytała, czy nowy rok szkolny generuje u samorządów jakieś nowe, dodatkowe wydatki.

Naczelnik Wydziału Edukacji Mariusz Kucharz odpowiedział, że tak. Przykładem jest utworzenie stanowiska pedagoga specjalnego, czy choćby wprowadzenie zajęć z edukacji dla bezpieczeństwa, przy czym w tym drugim przypadku nie wiadomo, czego wymaga się od samorządów. Często takie nowości wprowadzane są bez żadnej współpracy strony rządowej z samorządami, czy choćby dyrektorami szkół i nauczycielami. Podobnie było w przypadku przedmiotu historia i terazniejszość i nowego podręcznika, nauczyciele nie mieli możliwości zapoznania się z nim, gdyż po prostu nie było na to czasu.

Radna Katarzyna Kuczyńska-Budka zapytała, ile gliwickich szkół zdecydowało się na wybór podręcznika „Historia i terazniejszość”.

Naczelnik Wydziału Edukacji Mariusz Kucharz odpowiedział, że z posiadanej przez niego wiedzy żadna.

Przewodnicząca Komisji Krystyna Sowa zapytała, czy strzelnica przy IV Liceum Ogólnokształcącym jest nadal nieczynna.

Naczelnik Wydziału Edukacji Mariusz Kucharz odpowiedział, że dyrektor tej szkoły zgłosił szereg zastrzeżeń, które uniemożliwiają jej uruchomienie i dopuszczenie do niej dzieci.

Przewodnicząca Komisji Krystyna Sowa zauważyła, że od 1 września 2022 r. należy dzieciom zapewnić dostęp do zajęć na strzelnicy w ramach przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa.

Naczelnik Wydziału Edukacji Mariusz Kucharz odpowiedział, że na strzelnicy przy IV Liceum Ogólnokształcącym – póki co – nie mogą być przeprowadzane te zajęcia.

Przewodnicząca Komisji Krystyna Sowa zapytała, kto jest odpowiedzialny za ten stan.

Naczelnik Wydziału Edukacji Mariusz Kucharz odpowiedział, że za modernizację tego obiektu odpowiadał Wydział Inwestycji i Remontów.

Przewodnicząca Komisji Krystyna Sowa zapytała, czy to oznacza, że szkoły nie będą mogły realizować podstawy programowej.

Naczelnik Wydziału Edukacji Mariusz Kucharz odpowiedział, że jest zagrożenie, że nie będą jej mogły realizować w pełni.

Komisja zwróciła się z prośbą o przedstawienie na następnym posiedzeniu Komisji pełnej informacji dotyczącej stanu i modernizacji strzelnicy zlokalizowanej przy IV Liceum Ogólnokształcącym, z uwzględnieniem zastrzeżeń, które zgłasza dyrektor tej szkoły oraz kierownik strzelnicy.

Radna Agnieszka Filipkowska zapytała, czy zdarzają się sytuacje, że nauczyciele gliwickich szkół składają wypowiedzenia.

Naczelnik Wydziału Edukacji Mariusz Kucharz odpowiedział, że brakuje nauczycieli, zwłaszcza wychowania przedszkolnego. Wielu nauczycieli składa wypowiedzenia i na pewno pojawi się problem organizacyjny.

Radny Adam Michczyński zapytał o liczbę wakatów w gliwickich szkołach.

Naczelnik Wydziału Edukacji Mariusz Kucharz odpowiedział, że informacja taka będzie znana mniej więcej po 16 września 2022 r.

Przewodnicząca Komisji Krystyna Sowa zauważyła, że dyrektorzy szkół zgłaszają zastrzeżenia dotyczące punktacji minimalnej w procesie rekrutacyjnym, które wynikają z przepisów rozporządzenia i zapytała, czy pojawiają się propozycje, aby wprowadzić zmiany w tym systemie.

Naczelnik Wydziału Edukacji Mariusz Kucharz odpowiedział, że dyskusje są prowadzone, jednak samorządy nie mają właściwie wpływu na zmianę przepisów wynikających z rozporządzeń. To co jest prawem lokalnym i może zostać zmienione – jest zmieniane. Jednak zasady wynikające z prawa i przepisów wyższego rzędu, muszą być realizowane bez dyskusji.

Radny Łukasz Chmielewski zapytał, co oznacza, że ukraińska młodzież wykazuje postawy roszczeniowe.

Naczelnik Wydziału Edukacji Mariusz Kucharz odpowiedział, że miasto uruchomiło wsparcie środowiskowe dla młodzieży z Ukrainy, a mimo wszystko można się spotkać z roszczeniową postawą, typu „mi się należy, więc tak ma być”. Chodzi np. o odległość miejsca zamieszkania od szkoły, w której zlokalizowany jest oddział i domaganie się zorganizowania dowozu.

(***)

Naczelnik Wydziału Edukacji Mariusz Kucharz oświadczył ponadto, że mimo pojawiających się głosów, nieprawdą jest, że nauczyciele, którzy pracowali w Młodzieżowym Domu Kultury, a następnie zatrudnieni zostali w gliwickich szkołach, są aktualnie zwalniani. Pojawiły się tylko dwa przypadki, kiedy umowy na czas określony nie zostały przedłużone.

Radny Adam Michczyński dodał, że 6 września 2022 r. odbędzie się posiedzenie Komisji Rewizyjnej poświęcone kontroli w Centrum Kultury „Victoria”.

Ad 2) Sprawy bieżące.

Komisja zapoznała się z następującymi dokumentami:

- a) Zestawienie skarg, wniosków i petycji za II kwartał 2022 r. (w zał.) – Komisja przyjęła do wiadomości.
- b) Zawiadomienie o wszczęciu postępowania nadzorczego w sprawie uchwały w sprawie wprowadzenia zakazu palenia i używania wyrobów tytoniowych na plaży znajdującej się na terenie Ośrodka Wypoczynkowego Czechowice (w aktach sprawy **BR.0012.16.6.2022**) – Komisja przyjęła do wiadomości.
- c) Umożnienie postępowania nadzorczego w sprawie stwierdzenie nieważności uchwały w sprawie wprowadzenia zakazu palenia i używania wyrobów tytoniowych na plaży znajdującej się na terenie Ośrodka Wypoczynkowego Czechowice (w aktach sprawy **BR.0012.16.6.2022**) – Komisja przyjęła do wiadomości.
- d) Zawiadomienie o wszczęciu postępowania nadzorczego w sprawie uchwały w sprawie zmiany regulaminu przyznawania nagród Prezydenta Miasta za osiągnięcia w dziedzinie kultury (w zał.) – Komisja przyjęła do wiadomości.
- e) Rozstrzygnięcie nadzorcze w sprawie uchwały w sprawie zmiany regulaminu przyznawania nagród Prezydenta Miasta za osiągnięcia w dziedzinie kultury (w zał.) – Komisja przyjęła do wiadomości.

(***)

Komisja ustaliła, że zwróci się z prośbą o przedstawienie na kolejnym posiedzeniu Komisji informacji dotyczących: ostatecznych wyników naboru do gliwickich szkół ponadpodstawowych; stanu zatrudnienia w gliwickich jednostkach oświatowych oraz ewentualnych braków kadrowych; organizacji edukacji dla dzieci i młodzieży z Ukrainy.

(***)

Komisja przyjęła protokoły posiedzeń, które odbyły się: 24 maja 2022 r., 12 lipca 2022 r. oraz 14 lipca 2022 r.

(***)

Kolejne posiedzenie Komisji odbędzie się **20 września 2022 r., godz. 15.30**. Tematyka posiedzenia: bieżące informacje z zakresu organizacji systemu edukacji; sprawy bieżące.

Na tym zakończono posiedzenie Komisji.

Protokołowała

(-) Katarzyna Golonka

Przewodnicząca Komisji
Edukacji, Kultury i Sportu

(-) Krystyna Sowa